

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28—	celo leto naprej . . . . . K 33—
pol leta . . . . . 14—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta . . . . . 7—	celo leto naprej . . . . . K 38—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan svojo izjavno nedeljo in praznik.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . . . K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v priležju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Severozapadno Stanislava je bilo neko podjetje naših čet povsem uspešno. Oddelki, ki so vdrl v ruske jarko so pripeljali kot plen 17 vjetnikov in 3 strojne puške.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na Goriškem so zavzele naše čete s ponočnimi podvzetji več kosov sovražnih jarkov, prizadejale Italijanom težke krvave izgube, pripeljale kot vjetnike 15 častnikov, 650 mož, ter vplenile 10 strojnih pušk, 2 metali za mine ter mnogo drugega vojnega materiala. Na tem uspehu so bili odlično udeleženi oddelki pešpolkov št. 85. in 87. ter črnovojniška pehota iz Nižje Avstrijske in Bukovine.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 11. februarja. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

VZHODNO BOJIŠČE.

Jugozapadno od Ocne, pri Bekasu in jugozapadno od Zločova smo zavrnili lovske komande. Ob dolenjem Stohodu je pripeljala neka skupina v sunku več vjetih iz ruskih pozicij.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na Goriškem so se vršili na več točkah boji za jarko, zavzete od naših čet. Sovražni protisunk so se izjalovili. Nadaljnih 370 vjetih je ostalo v naših rokah. Oddelki c. kr. domobranskega polka št. 37 so se v napadu odlikovali. Italijanski letalci so metali na Trst, Milje, ladjedelnico pri Sv. Roku in na poljsko bolnišnico na Opčinah bombe. Severno od Tolmina je prineslo posrečeno podvzetje 42 Italijanov.

Sovražni napad na naše pozicije ob Stiffersjochu smo krvavo zavrnili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 10. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Pri armadi gim. vojvode Albrehta Württemberškega na fronti Ypres-Witschaete, pri armadni skupini prestolonaslednika Ruprehta v Artolsu ter med Ancro in Sommo na več krajih povečana delavnost artiljerističnih sil. Pod zaščito topov so na mnogih krajih sunili angleški izvidni oddelki, južno Sailla pa močnejše čete proti našim pozicijam. Bili so povsod zavrnjeni.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Na zapadnem bregu Mose se je vršil od opoldneva silen francoski ogenj. Naše učinkovito streljanje je preprečilo pripravljen napad na višino 304. Na vzhodnem bregu reke ob hrbitu Poivre se je ponesrečil sunek ene sovražne stotnije. Pri Vauxu severno od St. Mihiela je vdrla ena izmed naših skupin v sunku v francoski jarek ter uničila posadko.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Severozapadno od Stanislava je prineslo po načrtu izvršeno podvzetje 17 vjetih in 3 strojne puške.

Na fronti generalobersta nadvojvode Jožefa in pri armadni skupini Mackensen je položaj pri trajnem mrazu neizpremenjen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Med Vardarjem in Dojranskim jezerom od časa do časa živahen topovski ogenj in ogenj metal min.

Namestnik načelnika generalnega v. Ludendorff.

Berolin, 11. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina generalfeldmarš. prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Zapadno od Lilla na obeh straneh kanala La Bassée in Scarpe, ter na severnem delu pokrajine ob Sommi živahen artiljerijski boj. Na severnem bregu Ancre so napadli

Angleži z močnimi silami severovzhodno od Beaumonta, na južnem bregu vzhodno od Grandcourt in in Courcelletta s slabotnejšimi oddelki. Na potu od Poussieuxa v Beaumont so vdrl v širini ene stotnije. Na vseh drugih točkah smo jih — deloma v bližinskem boju — zavrnili.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Na levem bregu Mose se je, kakor dan poprej, od opoldne naprej ožen ojačil, napad pa se ni razvil nobeden. V gozdu Ailly severozapadno od St. Mihiela na obeh straneh Mose so se vršili francoski sunki, ki smo jih zavrnili s svojim obrambnim ognjem in v boju moža proti možu. Izvidne in napadalne naloge so pripeljale naše letalske flotilje daleč za sovražno fronto. Za sovražnike važne vojaške in prometne naprave smo podnevi in ponoči uspešno obložili z bombami.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Ko je mraz ponehal, se je bojno delovanje na mnogih odsekih ojačilo. Pri Postavilih, severno od Zločova smo zavrnili ruske lovske komande. Ob dolenjem toku Stohoda so pripeljale naše čete v sunku brez lastnih izgub več vjetih iz sovražnih jarkov.

Na fronti generalobersta nadvojvode Jožefa in pri armadni skupini generalfeldmaršala v. Mackensen razen bojev v predpolju in osamljenega živahnejšega topovskega ognja nobenih posebnih dogodkov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Severozapadno od Bitolja je ostal francoski sunek, jugozapadno Dojranskega jezera po močni strelski pripravi izvršen angleški napad brez vsakega uspeha.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Nemško večerno poročilo.

Berolin, 11. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Na obeh straneh Ancre živahno artiljerijsko bojno delovanje v jarkih. Siser na zapadu in vzhodu ni česar bistvenega.

Wilsonov drugi korak.

Frankfurt, 10. februarja. (Kor. urad.) »Frankfurter Ztg.« poroča iz Newyorka: Ako bo Nemčija storila kaj nedvomnega proti ameriškim ladjam, bo predsednik Wilson predložil zadevo kongresu, vendar pa ne bo predlagal napovedi vojne, temveč bo zaprosil le za pooblastilo, da sme storiti ukrepe v varstvo Amerikancev.

London, 10. febr. »Daily Express« poroča iz New Yorka: Predsednik Wilson je sporočil, da v slučaju vojne nemški kapital in nemška lastnina v Združenih državah ne bodo zasežena.

Haug, 10. febr. Iz Washingtona: Državni tajnik Lansing je priznal ameriškimi brodolastnikom pravico, da smejo svoje ladje oborožiti s topovi v obrambo proti podmorskim čolnom.

Frankfurt, 10. febr. Amerikanska vlada izda prihodnje dni vojne zadolžnice ter podvoji dohodninski davek. Železnice so preobložene, na nekaterih progah se privatno tovorno blago ne sprejema več.

PRVE AMERIŠKE TRANSPORTNE LADJE NA ANGLEŠKO.

New York, 10. februarja. (Kor. urad.) Reuter. Dva neoborožena ameriška tovorna parnika odplove ta najbrže danes proti zaprtemu pomorskemu okolišu. To sta prvi dve ladji pod ameriško zastavo, ki bosta prišli od tu po nemški noti o poostreni vojni podmorskih čolnov v ogroženi okoliš. Nobena izmed obeh ladij nima na straneh od Nemčije predpisane barve, marveč imata obe ladje samo velike črke »U. S. A.« Ladji nastopita pot, ker se njih posestniki zanašajo na pravice ameriških ladij voziti se po odprtem morju. Ladji nimata topov, da bi se upirali nepostavni napadom. Ena izmed ladij, z imenom »Orleans« ima na krovu ameriškega kapitana Tuchkerja in posadko 35 mož med njo 32 ameriških državljanov, druga ladja ima ime »Rochester«. Zatrjuje se, da nima nobena izmed obeh ladij konterbarnega blaga. Obe ladji se peljeta v Bordeaux. Glasom poznejšega poročila sta se oba tovorna parnika oddalila v pomorskih vojni okoliš.

Mirovna propaganda v Ameriki.

Ženeva, 10. febr. Z Newyorka poročajo: Zadnjih 48 ur preplavljajo deželo letaki, ki pozivljajo prebivalce,

da naj pošiljajo Wilsonu sledečo brozjavko: »Ne gre za našo čast. Mi hočemo le mir. Upamo, da bodele storili vse, kar Vam je mogoče, da nas obvarujete vojne«. Mnogi so prepričani, da ne pride do vojne. To nazaranje se opira na dejstvo, da se želi vlada izogniti vsaki provokaciji.

Haug, 10. febr. Dejstvo, da so nevtalci Wilsonov predlog odklonili, je povzročilo, da posamezni ameriškanski listi ostro kritizirajo Wilsonovo politiko. »Ewening News« pravi: Zdi se, da je ostala Amerika sama. Prelom z Nemčijo je diplomatska hiba, ki se bo morda še bridko maščevala. Amerika se nahaja pred najopasnejšo avanturo svoje zgodovine.

Bern, 10. febr. »Petit Parisien« poroča iz Washingtona: Senator Works je govoril v senatu proti Wilsonovi politiki. Povdarjal je, da nima nikdo, niti privatna oseba, niti predsednik, niti kongres sam, pravice zaplesti ameriški narod v vojno ali ogroziti mir iz napačnega čustva hrabrosti, narodne veljave ali časti. Amerika je bila sama odgovorna za tragedijo »Lusitanie«, ker je navzlic nemškemu svarilu pustila, da so se na ladji odpeljali tudi ameriškanski državljani. Sedaj naj Amerika drži svoje ladje in svoje državljane izven zaprtega okoliša, dokler ne bo vojna končana.

Basel, 10. febr. Iz Washingtona poročajo: Premikati 18 železnice nameravajo stavkati, da tako protestirajo proti Wilsonovi politiki.

Gerard odpotoval.

Berolin, 10. februarja. (Kor. ur.) Glasom poročil jutranjih listov je odpotoval veleposlanik Gerard s člani veleposlaništva ter z ameriškimi državljani iz severne Nemčije, skupaj 115 oseb, s posebnim vlakom v Švico.

Bern, 11. februarja. (Kor. urad.) Veleposlanik Gerard je prispel zvečer sem.

Odhod grofa Bernstorffa.

Novi Jork, 11. februarja. (Kor. ur.) Priprave za odhod veleposlanika grofa Bernstorffa in poslaniškega osebja, ki odpotuje v sredo s parnikom »Frederik VIII.« v Kristijanijo, so končane.

Švica prevzema zastopstva Nemčije.

Bern, 10. februarja. (Kor. urad.) Švica je na prošnjo Nemčije prevzela zastopstvo nemških interesov razen na Francoskem in v Zedinjenih državah tudi na Angleškem. Japoncem in v nezasedenih delih Romunije.

LISTEK.

Informacije.

J. E. Rubin.

Marširali smo skozi mrak po prostranih predmestnih ulicah. Cesta je bila blatna in snežena. Četa je korakala s težkimi utrujenimi koraki. Svetilke ob cesti so slabotno razsvetljevale našo pot. Izpod pripoglih glav so žarele počitka željne oči. Ljudje, ki so hiteli mimo nas, so bili kakor mračne sence izgubljajoče se v daljavi.

Naenkrat mi je zasijalo nasproti dvoje jasnih oči: Kakor da je dvoje zvezd posvetilo skozi temo. Ozrl sem se nehote. Vojak, ki je stopal za menoj, je surovo zaklel. Stopal je težko pod svojim polnim nahrbtnikom in se je razjezil, ker sem mu motil korak. Toda iz tme je sijalo dvoje jasnih oči in moral sem se ozreti še enkrat.

»Ali me pozna? Ali je znanka? Ali je samo slučaj?«

Videl sem, da se je ustavila in je gledala za nami. Mondura izpremenil

človeka. Najdostojnejši človek, ki preje ni nadlegoval žensk na ulici postane predrzen in nadležna. Par vojakov se je ozrlo in čulo se je dvoje surovih dovtipov. Ona jih ni čula; stala je in gledala za nami. Počasi je zginjala v polni uličnih svetilk.

Drugi dan proti večeru sem jo srečal na ulici. Šla je s sinčkom, elegantno oblečena, vabljiva, koketna. Stopil sem za njo. Šla je naprej, kakor da me ni opazila. Obstala je pri veliki izložbi, kjer se se v stoterih lučih blesteli biseri, briljanti, prstani, naveski in druge dragocenosti. Sinček se je ozrl in je zagledal vojaka, ki je stal oddaljen nekaj korakov poleg električne svetilke. Pritisnil se je k njej in ji je nekaj zašepetal. Vzela ga je za roko in sta odšla naprej. Sledil sem za njima po šumeči ulici.

Pri prvem ovinku je zavila v stransko ulico in se ni ozrla. Hotel sem se vrniti — toda v tem se je ozrl deček in tudi ona je obstala. Gledala je v prazno brezpomembno izložbo, prišla je sinčka za roko in je odšla naprej.

Prišli smo na dolgo temotno cesto, po kateri so ropotali težki bobneči vozovi.

»A kdo, misliš, je ta vojak, ki hodi za nama?« je vpraševal deček.

»Ne vem, dragi moj, ali misliš, da jaz poznam vse vojake!«

»Ali je ta vojak tudi korporal?«

»Tudi tega ne vem, zlati moj. Pogledaj sam.«

A kako se spozna, če je korporal?«

»Po tem, da ima dve zvezdi.«

Deček se je ozrl — toda bilo je, kakor da se je zbal in se je zopet pritisnil k nji.

»Meni se zdi, da je brez zvezd.«

»Mogoče. Torej je navaden vojak.«

»A jaz ne bi hotel biti navaden vojak, jaz bi hotel biti korporal.« je rekel deček.

»To ni mogoče takoj, dragi moj. Vsak mora biti s početka navaden vojak — tudi cesarski princ.«

»A zakaj ni korporal?«

»Bog ve. Ako bo priden, bo kmalu korporal.«

»Jaz bom zelo priden, mama.«

»No, potem boš korporal.«

Deček je malo obstal in plósknil z rokami. Ko je videl, da njima še vedno sledi temna orjaška senca, je prijel mamo za roko in je rekel:

»Meni se vendar zdi, da ni navaden vojak.«

»Mogoče, da je navaden vojak, pa nenavaden človek. Kdo more danes vedeti, kaj se skriva pod vojaško suknjo.«

»Kaj je to: nenavaden človek, mama?«

»Tega ti ne razumeš, dragi moj. Ko boš velik, boš hodil v šolo in boš postal velik gospod.«

»Jaz bom inženir.«

»No, dobro, recimo inženir. Ako bo takrat zopet velika vojna — boš moral iti k vojakom in boš navaden vojak.«

»A jaz bom rajše priden in bom korporal.«

»S časom, seveda. A s početka boš vojak, kakor drugi. Če ne boš priden, boš ostal vedno navaden vojak.«

»Jaz bom priden. Ali misliš, mama, da ta vojak ni priden.«

»Mogoče je priden, a mogoče je kaj zagrešil in zato je navaden vojak.«

Deček je pri tem obmolnil. Menda je premišljal, kaj bi bil vojak zagrešil. Tudi ona je nekoliko obstala in se je ozrla.

»A zakaj hodi za nama, mama?« je vprašal naenkrat deček.

»Zakaj? Ne vem. Mislim, da te ima rad.«

Deček se je ozrl in se je pri tem opotekel.

»Ali misliš, da pojde vseskozi za nama?«

»Ne vem, dragi moj. Mogoče bi šel, ko bi vedel, kje stanujeva. Ootovo ne ve, kje je Stoletna ulica številka 105.«

»Stoletna ulica št. 105.« je ponovil deček. »prvo nadstropje.«

»Da: Stoletna ulica št. 105, prvo nadstropje, vrata 10 na levo.«

»Stoletna ulica št. 105, prvo nadstropje, vrata 10 na levo.« je počasi ponavljal deček in se je obrnil, da bi videl, ali še sledim za njima. Pri tem se je oprjel njene roke, da ne bi zaostal.

»Ali se ga bojiš,« ga je vprašala z mirnim glasom.

»Jaz se ga nič ne bojim, mama. Vojak ne sme nikomur nič žalega storiti.«

»Ootovo ne.«

»A zakaj hodi . . .?«

»Ootovo ne ve, da je naš papa tudi vojak . . .«

(Konec prihodnjā.)

Učinek poostrene podmorske vojne.

Iz Ženeve poročajo, da prinašajo vlaki, ki prihajajo tja iz Lyona, s seboj mnogo Angležev, ki pripovedujejo, da je napoved poostrene nemške podmorske vojne povzročila v Londonu pravo zmedo. Se 2. februarja so mislili široki londonski krogi, da gre za nemški bluff in da blokada ne bo učinkovita. Upali so tudi, da se bodo centralne države v očigled grožnjam Amerike uklonile. Oni, ki tega niso verjeli, so odstopovali, toda niti desetina ljudi, ki so se hoteli izseliti, ni dobila prostorov na ladjah.

Iz Marseilla poročajo, da paroplovne družbe nočejo pustiti voziti svojih ladij, če vlada ne prevzame 3/4 rizika.

Londonska poročila pravijo, da je čespolo tekom teh dni, odkar traja poostrena nemška podmorska vojna za 185 ladij manj, kakor prej, v angleške pristanišča.

Berolin, 10. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Neki naš podmorski čoln je v Severnem morju zopet potopil v napadu pod vodo pet neznanih angleških parnikov s skupaj 15.000 tonami.

Berolin, 9. februarja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Neki naš podmorski čoln na morju poroča o svojih dosedanjih uspehih, da je potopil do sedaj ladje s 16.000 prostornine. Neki drug podmorski čoln je potopil do sedaj 7 parnikov in 30 jadrnic.

London, 9. februarja. Potopljena je bila norveška barka „Storkog“ (2191 ton) in norveška ladja „Solbakken“ (2616 ton). Parnik „California“ je bil baje zadet od dveh torpedov različnih podmorskih čolnov.

Potopljen angleški rušilec.

London, 9. februarja. (K. u.) Uradno se poroča: Neki torpedni rušilec starejšega tipa je zadet zadnjo noč ob mino. Vsi častniki so mrtvi, 5 mož posadke je rešenih.

Brez premoga.

Berolin, 10. februarja. (Kor. ur.) »Vossische Ztg.« poroča iz Basla, da so italijanske industrije povsem brez premoga. Kriza zaveza vedno bolj tovarne za armadne potrebe, vsled česar je dobava municije ogrožena na najresnejši način. Pomanjkanje prostora na ladjah ima vedno hujše posledice.

Amerika in Avstrija.

Budimpešta, 10. februarja. »Az Est« poroča z merodajne strani: Grof Czernin se pogaja z ameriškim veleposlanikom Penfieldom, ali bi ne mogli ameriški državljani potovati v Sredozemskem morju brez nevarnosti za svoje življenje. Nemška vlada je pripravljena h koncesijam.

»N. fr. Presse« javlja: Pogajanja med Avstrijo in Ameriko se nadaljuje, zaenkrat brez rezultata. Pričakovati je, da se bodo ta pogajanja v najbližnjih dneh zaključila in sicer ali s pozitivnim ali pa negativnim rezultatom.

Neutralsci in poostrena podmorska vojna.

PROTEST ŠPANSKE VLADE PROTI BLOKADI PODMORSKIH ČOLNOV.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. ur.) Španska vlada je izročila avstro-ogrskega poslanika v Madridu odgovor na avstro-ogrsko noto z dne 31. januarja. Španska vlada utemeljuje svoj protest z dejstvom, da se napoved popolne zapore vožnje na določenih morjih postavlja izven pravnih načel mednarodnega življenja, ter posebno in v glavnem z okolnostjo, da se ta pravica uničevanja ne sklada z načeli, katerih se drže vsi narodi celo v trenutkih največjega nasilstva. Španska vlada, vedno pripravljena, da se oprime inicijative za mir, po katerem vedno stremi, ali da pomaga pri taki inicijativi, ne more pripustiti, da bi bilo upravičeno izjemno stanje, ki bi otežkočalo ali zmanjševalo trgovski promet Španije in bi ogrožalo resno ne samo gospodarsko življenje te dežele, marveč tudi življenje njenih podanikov. Španska vlada ne dvomi na tem, da avstro-ogrska vlada z ozirom na prijateljske odnose, ki vežejo obe državi, najde sredstva in poti, da se ugodno želi Španije in se ne bo ogrožala narodna eksistenca Španije.

Madrid, 10. februarja. (Kor. ur.) Brezlična brzojavka zastopnika korespondenčnega urada: Odgovor Španske na noto glede poostrenja vojne s podmorskimi čolni so listi vseh političnih struj ugodno sprejeli, tako glede vsebine, kakor glede oblike. Nekateri časopisi opozarjajo, da

povodom razglasenja blokade od strani Anglije ni bil podan nikak protest.

PROTEST ŠVICARSKE VLADE.

Dunaj, 11. februarja. (Kor. urad.) Odgovor švicarske vlade, izročen avstro-ogrskega poslaniku, pravi m. dr.: Zvezni svet je primoran proti napovedani blokadi, v kolikor krši po splošnih mednarodnih načelih pravice nevtralecev, energično protestirati in si pridržuje predvsem za slučaj, da bi se izkazala zapor za nepopolno, vse pravice, ako bi vsled sredstev, ki jih vporabijo Avstrija in njeni zavezniki, bil švicarski tovor izpostavljen uničenju. Zvezni svet v ostalem ne dvomi, da bo c. in kr. vlada vse storila, da se po možnosti prepreči težke posledice blokade za varnost švicarskih državljanov in švicarskega gospodarstva.

Nizozemska protestira proti Avstriji.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. ur.) Nota kralj. nizozemske vlade, ki je bila izročena avstro-ogrskega poslaniku v Haagu, se tiče dne 31. januarja storjene napovedi o poostrenju vojne podmorskih čolnov in pravi po navedbi od centralnih držav naznanjenih odredb: Kar se tiče Severnega morja, so meje vojne zone tako določene, da puščajo nizozemskemu brodarstvu pot za prevoz. Nasprotno pa je v vzhodnem delu Sredozemskega morja zaprt prevoz med Port Saidom in od Gibraltarja do Grške voščeno vožnjo črto, tako da je za nizozemsko trgovino bistveno važna pot v Indijo popolnoma zaprta. Kralj. vlada je tekom leta več kakor enkrat pojasnila svoje mnenje o svojevoli omejitvi enega dela morja kot vojno torišče, na katerem je trgovski obrat v nevarnosti. — Po navedbi protestne note nizozemske, poslance angleški vladi 16. novembra 1914 in nemški vladi 12. februarja 1915. glede določbe bojnih zon v Severnem morju in v Kanalu la Manche pravi nota dalje: V obeh teh notah je nizozemska vlada opozorila, da je po mednarodnem pravu bojna zona le neposredna akcijska sfera vojaških operacij, kjer more vojskujoča se država izvrševati nadzorovalno pravico. Zona, ki je obsegala celo Severno morje ali velik del tega morja in kanala La Manche bi se po nazorih nizozemske vlade ne mogla smatrati za neposredno polje delovanje vojnih operacij. Določitev takega prostora za vojno zono pomeni težak napad na temeljna načela o svobodi na morju. — Če sta že navedena dva slučaja dala nizozemski vladi povod za protest, se čuti zdaj tembolje dolžno nastopiti z največjim povdorkom proti sedaj po vladi vaše ekselence uvedenemu režimu, ki ne obsega samo dosti obširnejših razdalj na morju, nego obsega tudi namerna napade na nevtralne ladje kakršenkoli bodi njih tovor in cilj, brez razločka, če je njih navzočnost v navedenih delih morja prostovoljna ali povzročena po okolščinah, ki so neodvisne od njih volje. Tudi če bi bila cesarska in kraljevska vlada pravkar ukazane odredbe označila kot blokado, bi brezobzirno uničenje vsake nevtralne ladje, ki pelje v sovražni pristat ali prihaja iz njega nasprotovale mednarodnemu pravu, ki priznava samo zaplenbo ne pa uničenja lomilcev blokade. Sicer pa bi imenovanje „blokade“, ki ga cesarska in kraljevska vlada ni rabila, očitno ne veljalo za silno prostranstvo morja, katero spada v obe zoni vojaških operacij in je navedeno v spomenici, ki mi jo je vročila Vaša ekselence. To tembolj, ker je po mednarodnem pravu blokada naperjena proti trgovini s pristani nasprotnika, nikakor pa ne proti direktnemu brodarstvu dveh nevtralnih dežel. C. in kr. mornarica pa je dobila povelje uničiti v omenjeni zoni vse ladje, ki jih sreča, ne da bi delala najmanjši razloček med ladjami, ki peljejo v sovražni pristat ali iz njega ter med onimi, ki vozijo med dvema nevtralnima pristanom, ne da bi obstala v sovražnem pristanu. Zvesta načelu, ki je je kraljevska vlada vedno povdarjala med sedanjo vojno, more v uničevanju nevtralnih ladij po vojskujočih se silah videti le kršenje običajnega mednarodnega prava, ne glede na to, da bi se tako uničenje dotikalo zakonov človečnosti če bi se zgodilo brez ozira na varnost vkrancnih oseb. Odgovornost za morebitno uničenje nizozemskih ladij po avstro-ogrskih vojnih ladjah v omenjenih zonah in za izgube na človeških življenjih, ki bi vsled tega nastale, bo padla na cesarsko in kraljevo vlado. Ta odgovornost bo toliko težja, če se zgrade, kakor je treba pričakovati, slučajji da bodo te ladje vsled nasprotnih, svojo preiskovalno pravico izvršujočih vojnih ladjah prisiljene, iti v zono nevarnosti.

CHILE PROTESTIRA.

Amsterdam, 10. februarja. (K. u.) »Times« poročajo iz St. Jaga de Chile: Čilska vlada je izročila 2. febru-

arja nemškemu poslaniku protestno noto proti poostreni vojni podmorskih čolnov. Čile si pridržuje za slučaj, da se kršijo njene pravice, prostost nastopa. Odgovor vlade Zedinjenim državam bo najbrže odklanjajoč.

Pred spomladansko ofenzivo.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilom generalnega štaba:

Velika premikanja angleško-francoskih bojnih sil za nameravano spomladansko ofenzivo so se že pričela; za fronto se vrše znatni transporti. Kakor se vidi, hoče ententa začeti napadati že meseca marca. Zadnji pogovori francoskega vrhovnega poveljnika generala Nivellea z grofom Cadorno so se tikali sodelovanja Francije pri italijanski ofenzivi; gre baje za to, da se odpošlje več francoskih divizij, težka artiljerija in nekaj specialnih formacij, kakor so bile preteklo leto postavljene na razpolago Brusilovi armadi. Glede pričetka italijanske ofenzive se more reči, da se izvrši skoro istočasno s francosko ofenzivo; gotovo je, da bo računal pri ofenzivi na našo primorsko fronto z ogroženjem zaledja s tirolske strani v toliko, da izbere čas, ki izključuje nevarnost napada za hrbtom iz klimatičnih vzrokov.

Berolin, 10. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Včeraj so Francozi zopet poskusili maščevati se za svoj poraz na višini 304. kjer smo jom 25. januarja z za nje težkimi izgubami na mrtvih in vjetih odvzeli pozicije v širini 1 1/2 km. Po običajnem jutranjem ognju je francoska artiljerija zgodaj popoldne stopnjevala svoje delovanje ter je dobilo streljanje polagoma veliko silo. Čutiti je bilo tudi težko francosko artiljerijo. Po večernem streljanju smo proti 7. zvečer v mraku zimskega dneva opazili, da so se francoski jarki napolnjevali z napadalnimi četami. Na francoskih pozicijah ležeči nemški uničevalni ogenj se je stopnjeval do uničevalnega ognja in smo francoski napad udušili v učinkoviti toči. Gotovo so bile francoske izgube v polnih francoskih jarkih velike, ter je naša toča granat dobro zadela. Enako, kakor so ostali štirje s težkimi francoskimi izgubami zavrnjeni protinapadi dne 28. januarja brezuspešni, tudi ta novi poskušni napad ni imel nobenega uspeha. Med streljanjem je prodrl neki nemški izvidni oddelek iz jarkov ter odstranil neko francosko postojanko. V okolici Saillyja se je bil angleški ogenj stopnjeval do izredne sile. Angleške napadalne čete, ki so hoteli razširiti svoje, včeraj na tej točki dosežne male uspehe, smo na vseh točkah zavrnili.

V Rusiji in Romuniji sneg in mraz. V Makedoniji je že nekaj dni opažati na raznih delih fronte močnejše artiljerijsko delovanje.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

9. febr. V Suganski dolini je obložil sovražnik 7. febr. popoldne naše obrambne vtrdbe na desnem bregu Brente zopet z močnim artiljerijskim ognjem. Naše baterije so odgovorjale energično in učinkovito s koncentričnim ognjem in so zabranile vsako ofenzivno podjetej sovražnika. V okolici Posine (Astico), v odseku pri Bovcu, pred Zagoro in v okolici Hudegaloga je dalo delovanje naših patrolj povod za male za nas ugodne boje.

RUSKO URADNO POROČILO.

8. februarja. Zapadna fronta. Sovražno letalo je metalo v okolici Jakobstata bombe. Sedem vojakov je bilo ubitih, osem ranjenih. Dve naši letali sta metali bombe na sovražno letališče severno Naroškega jezera. Severno-vzhodno Kirilbabe so napadle naše prednje straže izpostavljen sovražni jarek. Naše oddelke je sprejel ogenj in eksplozije plinovitih bomb. Ti so vdrli skozi vhod, napravljen vsled eksplozij v žičnih ovirah, in so zasedli jarek. Napad dveh sovražnih stotnij v svrhu, da bi izgubili jarek zopet osvojile, smo odbili.

Angleški vpoklici.

Iz Londona poročajo, da so vpoklicani vsi mladi moški med 18. in 20. letom. Izvzeti so samo pojedelci, kovinarji, rudarji, uslužbenci železnice in prometne službe ter mornarji.

TURŠKO URADNO POROČILO.

11. februarja. Fronta ob Tirisu. Dne 9. t. m. popoldne je napadel sovražnik zopet naše pozicije južno od Tigrisa. Samo na našem levem krilu se je posrečilo sovražniku pridobiti tal. Z ozirom na tri do

štirikrat težje izgube sovražnika je uspeh malenkosten. Na ostalih frontah nobenih pomembnih dogodkov.

Mehika in Zbuzene države.

London, 10. februarja. (Kor. ur.) »Central News« javljajo iz Novega Jorka: Čuje se, da je preklicano povelje, naj se general Pershield s svojimi četami umakne iz Meksike, ker so v Meksiki nastali novi nemiri. V pristanu Meksike se napravijo baje postaje za podmorske čolne in sklenjeno je, mobilizirati tehnike za vporabo v tovarnah, ki jih prevzame država in ki se dajo porabiti za vojne namene.

Ogrski državni zbor.

V ogrskem državnem zboru je bila v sredo razprava o interpelaciji poslanca Kelemen glede sanitetnih naprav na bojiščih in glede vojnih doklad onih oficirjev in vojakov, ki službujejo pri višjem armadnem poveljstvu, pri armadnih poveljstvih in sploh pri poveljstvih za fronto, kjer ni nobene nevarnosti, glede vojnega tiskovnega stana in napravljanja vojnih filmov. Interpelacija vprašuje vlado, kako kontrolira vojne izdatke in kako je informirana o poslovanju z denarjem pri armadah.

Utemeljuje svojo interpelacijo je poslanec Kelemen navedel vsakovrstne irtidve. Pri nekem izletu v jeseni je posl. Kelemen videl 30 avtomobilov, najbrž last raznih vojnih liferantov in raznih central; s temi avtomobili so z briljanti okinčane dame in elegantni gospodje napravili izlet, dočim vozijo bolne in ranjene vojake s fronte na kmečkih vozičkih. V Nemčiji so rekvirirali vse avtomobile, a jih rabijo samo za prevažanje ranjencev. Vpokličujejo se tudi bolni na pljučih; če izbruhne bolezen, pošljejo dotičnike za fronto, naj v božjem imenu razširjajo infekcijo. Za fronto je zapravljanje in zabijanje denarja navadno. Vojak na fronti nima dostikrat dostikrat niti najpotrebnejšega, za fronto pa vlada luksus. Skoro neverjetna cenenost v glavnem stanu je v kričeem nasprotju s strašno draginjo v Budimpešti. Najdražjem mestu na kontinentu. Razen cenenosti v glavnih stani uživajo zlasti višji oficirji uprav velikanske vojne doklade. Ne samo denar in blago, tudi časti in odlikovanja uživajo; oficirji v liniji ognja imajo že itak svoje mnenje o teh do smrti dekoriranih oficirjih pri višjih poveljstvih. Zapravljanje z vojnimi dokladi presega že dopustne meje in feldmaršallajtnant — recimo: gospod plem. Höfer — dobiva pod tem naslovom in pod drugimi kakih 20.000 kron nad svojo gažo. Imenoval sem feldmaršallajtnanta pl. Höferja, ker je njegovo ime največkrat imenovano. Gospod pl. Höfer je, kakor obče znano, skoro celo leto 1916 preživel na Dunaju in je le enkrat obiskal glavni stan. Ves ta čas je bil na Dunaju, videli so ga, kako je hodil v vojno ministrstvo in iz njega ter z velikim zanimanjem čital »Höferja«, onega »Höferja«, na katerem je bil sam podpisan. Kaj si naj o tem mislimo? Nemci so svoja poročila podpisovali z imenom tistega, ki jih je spisal, Stein, Freytag-Koringhöven in zdaj Ludendorff. Zakaj ima naše poročilo vedno le podpis feldmaršallajtnanta pl. Höferja? Ali je na bojišču? Ne! Ali vendar dobiva veliko vojno doklade? To je skoro neverjetno. Toliko neverjetnejše, ker dobiva sirota padlega junaka mesečno le štiri krone doklada. Tudi doklade oficirjev avtomobilnega oddelka so posebna stvar. Ti gospodje dobivajo stroške za konja. Čemu? Če ima avtomobilni oficir sporočiti važno javljenje in če slučajno ni prost kak avtomobil, je vendar na razpolaganje štabna kavalerija. Čemu rabi torej avtomobilist konja oziroma stroške za vzdrževanje konja. Nezaslišano je tudi, kar se zgodi pri takozvanih okrožnih poveljstvih. Tu opravlja 150 oficirjev in vojakov dela, ki bi ga prav lahko opravljal deset do petnajst oficirjev. Pri Nemcih je tako. A pri nas? — Pri Nemcih opravlja delo vojnega tiskovnega urada deset do petnajst ljudi, pri nas pa desetkrat toliko. Nemci imajo pri tem nekaj oficirjev in deset do dvanajst vojakov. Pri nas pa ima tiskovni stan generala, generalnoštabnega polkovnika, krajnega poveljnika, več tucatov oficirjev in sto vojakov, ki vsi skupaj ne stane več kakor petnajst oseb pri Nemcih. Nemški vojni tiskovni stan je doslej veljal samo nekaj en milijon, nas pa velja približno štiri milijone. V čegavem interesu pa mora biti to brezmiselnopravljanje. Casopisi delajo vendar na svoje stroške in plačujejo sami svoje vojne poročevalce. Pač pa dobiva gospod generalmajor pl. Höen kot zapovednik vojnega tiskovnega stana, dasi sedi že davno kot ravnatelj v dunajskem vojnem arhivu, vojno doklado še naprej. Gospod pl. Höen in njegovi oficirji so pod naslovom

najrazličnejših zaslug nad vse pestro dekorirani. — Na odpadkih gre na milijone kron v nič, dočim naši viri dohodkov sploh sploh še niso primerno izkoriščani. Tako so na pr. v kinematografih vojne slike največje privlačnosti. Namesto da bi se take slike oddajale čim pridneje in čim več firmam, je vojni tiskovni stan za smešno ceno prepusil milijone vredno izključno pravico, delati dunajski firmi Saša-film. Mimogrede bodi omenjeno, da je lastnik te firme znan avstrijski aristokrat. (Posl. Štefan pl. Rakowszky zakliče: Grof Aleksander Kolowrat!) Kazalo bi, se interesirati, koliko se je določilo za podelitev pravice, delati slike za kinematografe in če je armadno vodstvo poskrbelo, da se ti filmi, ki oznanjajo slavo naše armade, razširijo po vsem svetu. Mimogrede bodi omenjeno, delajo v Nemčiji dobičke celo iz eksplozije nerazpadlih izstrelkov, napravljajo namreč podobe in jih prodajajo kinematografom... V procesu Ivanka je bilo treba neki dunajski dami oddati tretjino kupnine za govedi. Iz tega se zdi, da izhaja, da daje v XIII. oddelku c. in kr. vojnega ministrstva liferacije le takim ljudem, ki prepuste del svojega dobička dotični dami. Kdo ima pač v XIII. oddelku ta interes?

Hrvatski sabor.

Zagreb, 10. februarja. Ogrski korespondenčni urad: V današnji seji sabora so bile na razpravi interpelacije. Poslanec Radić (kmetška stranka) je vprašal bana, če hoče storiti, da bo Nj. Veličanstvo sprejelo v avdijenci zastopnike hrvatskega naroda, ki bi pred prestolom izrekli svoje mnenje o položaju hrvatskega naroda. Radić je svojo interpelacijo utemeljeval v daljšem govoru, v katerem se je zavzemal za združenje hrvatskih dežela. Ban Skerlec je odgovoril: Kakor je rekel gospod poslanec, razume svoje zahtevanje tako, naj jaz prosim Nj. Veličanstvo, da sprejme zastopnike iz vseh hrvatskih pokrajin, torej ne samo iz Hrvatske in iz Slavonije. Ker sem kompetenten samo za Hrvatsko in Slavonijo, se ne morem meritorno baviti s podano interpelacijo. Dalje je omenil ban, da je izpregovoril le zato, da odločno zavrne vtis, da Njega Veličanstvo ni zadostno informirano o razmerah na Hrvatskem. Osvornik lahko zagotovi interpellanta, da je Njega Veličanstvo jako dobro podučeno in zadostno informirano o razmerah na Hrvatskem in o Hrvatih, in da Njega Veličanstvo ne bo nič zamudilo, da bo tudi v prihodnosti podučeno ter informirano o hrvatskih razmerah.

Razne politične vesti.

= Korošci pri cesarju. Celovski »Mir« piše: »Iz vseh dežel, kjer prebivajo Slovenci, so se poklonili cesarju na Dunaju tudi zastopniki Slovencev razen iz Koroškega. V odposlanstvu iz Kranjske so bili med množestvenimi zastopniki štirji Nemci, celo kočevski župan Loy, čeravno je na Kranjskem samo 5% nemškega prebivalstva. Koroški Slovencem, ki tvorimo eno tretjino prebivalstva v deželi, se ni dala priložnost, da bi mogli dati Nj. Veličanstvu izraza neomahljive zvestobe in nagloblje spoštljivosti. In vdanosti vseh slovenskih sinov Koroške. Tej naši srčni želji bi se bilo pač po kranjskem vzorcu lahko ustreglo. To je dokaz za vso našo mizerijo.«

= Državni zbor. »Prager Tagblatt« ve povedati, da namerava vlada sklicati državni zbor v maju.

= Zakaj so utihnile nemške zahteve po reviziji državnozbornskega poslovnika? »Agramer Tagblatt« piše: Kakor znano, so avstrijske nemške stranke do nedavna zahtevale revizijo državnozbornskega poslovnika: da preneha igra z obstrukcijo in se uveljavlji pravica parlamentarne večine. Tako nujno potrebna se je zdela ta revizija, da so jo avstrijsko-nemški listi navajali kot argument za sklicanje državnega zbora. Revizija da je prva in najvažnejša, da je neodločljiva naloga parlamenta. Naenkrat je postala v gozdu avstro-nemških listov vse tiho; nobene besede več o sklicanju državnega zbora, nobene besede o reviziji poslovnika. Odkod ta molk? Odkod ta preobrat v mišljenju? Uganka se da razrešiti. Odkar vedo v Avstriji, da grof Clam - Martinic odklanja narode, ki bi globoko posegle v državno življenje. Odkar vedo, da noče izločiti Galicije iz državnega zbora, ne da bi bila poprej v tem državnem zboru slišana. Zato revizija poslovnika za nemške stranke ni več vabljiva. Kajti če se ne izločijo galški poslanci, potem v državnem zboru ni nemške večine. Čemu pa potem revizija poslovnika? Vendar ne, da bi se ščitile pravice slovanske parlamentarne večine, da bi se onemogočila

vsaka nemška obstrukcija? To je vzrok, da so Nemci naenkrat obmolli. Hoteli so imeti strog poslovnik, ko se jim je obetal, da bodo v parlamentu majorizirali slovansko večino države. Da bi smeli Slovani govoriti le kadar in kakor bi se Nemcem hotelo.

Pogreb velikega admirala Hansa.

Cesar pri pogrebu.

Dunaj, 11. februarja (Kor. urad.) Iz Pulja se poroča: V prisotnosti cesarja in kralja je bil danes pokopan jeden izmed paladinov, poveljnik mornarice, veliki admiral Anton Haus. Njegovo Veličanstvo Najvišji vojni gospod je zapustil Baden 9. t. m. zvečer v spremstvu njunih c. in kr. visokosti feldmaršala nadvojvode Friderika in admirala nadvojvode Karla Štefana in šefa generalnega štaba feldmaršala barona Hötendorfa. Med potjo sta vstopila v dvorni posebni vlak armadni poveljnik generalni polkovnik pl. Borojevič in namestnik baron Fries - Skene. V Pulj so dospeli 10. t. m. ob 3. uri popoldne. K pogrebu 11. t. m. ob 3. uri popoldne vega Veličanstva cesarja Viljema, mornarški ataše korvetni kapitan baron Freyberg, vojni minister generalni polkovnik baron Georgi, Kraljevski ogrski minister na Najvišjem dvoru baron Roszner, korvetni kapitan Koplamel kot zastopnik cesarske nemške mornarice in mnogo drugih žahnih gostov.

Njegovo Veličanstvo so sprejeli na kolodvoru načelniki vojne mornarice, med njimi admiral vitez Chmelar in podadmiral Njegovega. Njegovo Veličanstvo se je odpeljalo z motornim čolnom na krov ladje »Viribus unitis«, kjer je ležalo pod topovskim stolpom na parah truplo velikega admirala. »Viribus unitis« in vse druge v vojnem pristanišču zasidrane ladje so imele zastave na pol izvešene. Krsto z zemskimi ostanki pokojnika je pokrival vojni prapor. Deputacije štaba in moštva vojne mornarice so postavljene na krovu bojne ladje. Po svrčanem blagoslovljenju so prenesli krsto v čoln in jo prepeljali v spremstvu čolnov, v katerih je bilo Njegovo Veličanstvo in drugi žalni gostje, ob grmenju smrtnih salv na obrežje pristaniškega admirala. Ob krasnem svetlem solncu je napravila zadnja vožnja mornariškega šefa po globoko višnjevi Adrijji pretresljiv vtisk. Na pristanišču je bila krsta položena na topovsko lafeto in pogrebni sprevod se je premikal skozi razsežni arzenal, ob špalirju kopnenih in pomorskih čet do visoke ležeče mornariške cerkve, kjer se je izvršilo novo blagoslovljenje, in od tam na pokopališče. Vso dolgo pot je Njegovo Veličanstvo skremljalo zadnjikrat mnogo prezgo daj umrlega mornariškega poveljnika. Ko so pokopali truplo velikega admirala v gaju cipres in palm mornariškega pokopališča, so defilirale čete pred Njegovim Veličanstvom. Njegovo Veličanstvo je posetilo še vdovo-pokojnega mornariškega poveljnika v Pulji, in je kondodiralo in se je ob 6. uri zvečer odpeljalo nazaj v Baden. Njegovi Veličanstvi cesar Karel in Viljem II. sta dali položiti na krsto velikega admirala krasno lovorje.

Vesti iz primorskih dežel.

Z vitežkim križem Leopoldovega reda je odlikovan dvorni svetnik in prvi državni pravdnik v Trstu dr. Josip Zenkovich pl. Stellamare.

Odlikovan je Svetko Metlika iz Bazovice pri Trstu, domobranski četovodja, z železnim križem s krono. Vojsna odlikovanja poštinskih uradnikov. Z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje je odlikovan poštini adjunkt Anton Mariz za v Trstu, s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje sta odlikovana poštini poduradnik Anton Morich in poštini sluga Jakob Petrič.

V ruskem vjetništvu v bolnici na Uralskem je umrl Anton Rusjan iz Renč št. 216.

Sedem sinov ima v vojski Ivan Simič, doma iz Kojškega, posestnik na Jerabišču v občini Renče. En sin je padel junaške smrti na bojišču, drugi je bil v srbskem vjetništvu pa se mu je posrečilo pobegeti in priti nazaj k avstrijskim četam, ostalih pet sinov brani domovino na raznih bojiščih.

Nižina Liserta. Cadorna je poročal 5. t. m. o delovanju avstrijske artiljerije proti italijanskim črtam na Krasu od točke 144 do nižine Liserte. Ta nižina Liserta je med Selci in S. Polom severozapadno Tržiča.

Deželni odbor gorški razglaš, da se je izselil iz državno-zbornih prostorov in da z dnem 12. februarja t. l. prične zopet uradovati.

v novih uradnih prostorih na Dunaju VIII. Schlesingerplatz 2.

Vinogradniki iz Vogerahega, kateri želijo iti obrezovat trte domov, — tudi mladeniči od 14—16 leta naprej, — naj prijavijo podpisaneu takoj njih sedanjih naslov (ime, priimek, rojstno leto, kraj bivališča, hiš. št., županstvo in okraj-glavarstva), da se za nje izposlujejo potrebne potne legitimacije. — Županstvo iz Vogerskega, sedaj v Zdenski-Vasi, pošta Videm-Dobropolje-Dolenjsko.

Dnevne vesti.

— S cesarskega dvora. Odstopila sta prvi najvišji dvorni knez Montenuovo in prvi najvišji komornik grof Lanckoronski. Za najvišjega dvornika je imenovan princ Konrad Hohenlohe-Schillingsfürst. Grof Berchtold je odstopil z mesta drugega najvišjega dvornika in je imenovan za najvišjega komornika. Odstopil je tudi baron Schiessl od mesta kabinetnega ravnatelja in kancelarja reda zlatega runa ter je imenovan za dosmrtnega člana gosposke zbornice. Za kabinetnega tajnika in sekcijnega šefa v cesarski kabinetni pisarni je imenovan dr. vitez Polzer, ki mu je poverjeno vodstvo cesarske pisarne.

— Odličevanje. Signum laudis se dobili: stotnik 23. d. pp. Franc Benkovič, poročnik 165. črn. btl. Ivan Krsnak, poročnik 27. dom. pp. Makso Peterlin in Štefan Schiffrer črnov. nadporočnik dr. Gvidon Srebre. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: rač. podčastnik Mihael Simončič, stražmojstri Ivan Ventin, Roman Maligot, Jos. Kosir, Nikolaj Furlan, Vinko Dernule in Alojzij Obrutar. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili sanitetni podčastnik 27. domobr. pp. Jožef Weiss in korporal Melhior Mladič.

— Smrt na bojišču. Pišejo nam: Dne 23. dec. 1916 je padel junaške smrti na italijanski fronti posestnik Jakob Volk iz Vel. Bukovice št. 7, okraj Il. Bistrica, Notranjsko pri Novi vasi, zadet od kroglice v glavo in je pokopan na vojaškem pokopališču v Berjah okraj Sežana. Bil je priden in dober gospodar, zapušča mater ne-utolajljivo ženo z več majhnimi otroci. Bodi mu časten spomin!

— Oproščeni črnovojniki. Doga se, da se oproščeni črnovojniki napram uradnim organom ne morejo izkazati, da so oproščeni črnovojniške službe. Ker so taki slučajni mučni za oproščene črnovojnike, se vsem oproščenim črnovojnikom naroča, da izkazuje o oprostitvi nosijo s seboj. Kdor jih nima, naj si jih izposluje pri svojem oprostitelju ali delodajalcu.

— Kontrola vojaških oprostitev na Ogrskem in Hrvaškem. Budimpeštinski listi poročajo: Posebne mešane komisije bodo ugotovile, v koliko so posamezne vojaške oprostitve še utemeljene. Te mešane komisije bodo sestojale iz vojaških članov (častnikov), obrtnih nadzornikov, vojaških zdravnikov in iz civilnih članov s posvetovalno in informacijsko pravico ozir. dolžnostjo. Po možnosti bodo pritegnjeni tudi komisijam tudi člani trgovskih in obrtnih zbornic. Komisije pričnejo poslovanje začetkom marca. — Kakor čujemo bodo poslovala podobne komisije tudi pri nas.

— Sedem sinov na bojišču ima kajzar Avgust Tajšek iz St. Ilja pri Velenju. Cesar mu je podaril 500 K ter srebrno uro s svojim imenom.

— Mestni najemni urad se je ustanovil. Predsedstvo si je pridržal župan sam. Mestni najemni urad se nahaja v Sodni ulici št. 2, v pritličju na levo. Uradni čas: vsak dan od 10. do 12. ure. Pritožbe se lahko vlagajo pisмено, bodisi na magistratu, bodisi pri uradu samem. Razprave se bodo vršile v magistratin posvetovalnici in sicer popoldne od 3. ure naprej.

— Z južne železnice. Premošeni so: revidenta Franc Löffler iz Ptuj v Inmost in Franc Blažon iz Prevalj v Velikovec-Sinčoves; asistenti Leon Dekleva iz Litije v St. Peter na Krasu, Mihael Krulc iz S. Michele v Wildon, Štefan Jarec iz Tezna v Laški trg, I. Weibl iz Laškega trga v S. Michele, Josip Florjantič iz Matreina v Laški trg.

— Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem. V torek dne 13. t. m. se vrši ob pol 6. zvečer v bibliotekni dvorani c. kr. deželne vlade odborova seja z naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanila predsedstva. 2. Posvetovanje o gradbi zdravilišča za tuberkulozne na Kranjskem in o ustanovitvi oskrbovalnic za bolne na pljučih. 3. Rešitev došlih prošenj za podporo. 4. Slučajnosti.

— Pomanjkanje premoga v plinarni. Zaloga premoga, ki ga ima plinarna, zadošča le še za nekoliko dni. Da se kolikor moči prepreči nevarnost, da plinarna ustavi svojo obrat, je mestni magistrat odredil še nadalj-

njo utesnitev v porabi plina. Ako se občinstvo po teh odredbah strogo ravna, utegne plinarna s premogom shajati do 20. t. m. Ako do tega časa ne pride zadostna množina premoga, mora plinarna obrat popolnoma ustaviti, na kar se občinstvo že zdaj opozarja.

— Umrl je v soboto posestnik gostilničar in občinski svetnik ljubljanski gospod Ivan Pavšek. Pokojnik je bil vnet in delaven pristaš narodne napredne stranke ter je vsled svojega dobrohotnega značaja užival spoštovanje in prijateljstvo v vseh krogih. Bodi mu ohranjen prijazen spomin!

— Paroka. Danes se je poročila, v Ljubljani gospica Elinor Vok, hčerka pokojnega c. kr. notarja dr. Franca Voka, lastnika vile Rosenberg na Bledu, in njegove soproge, roj. Banfield, z grofom Giovanellijem. Poročil ju je ljubljanski knezoškof v svoji škofijski kapelici. Priči sta bila c. kr. deželni predsednik grof Attems ter ženinov bratranec, sloveči letalec naše c. in kr. mornarice nadporočnik grof Banfield.

— Kot najboljšo sredstvo proti ozeblinam priporoča neki nemški zdravnik v „Frankfurter Ztg.“ zavzivanje klorkalcija. 100 g kristalizirane klorkalcija se raztopi v 500 g vode in od te raztopnine se zavzije vsak dan trikrat po eno čajno žličko. Sredstvo deluje baje zanesljivo, ako ozebline niso 2. grada. Pri zavzivanju klorkalcija ni treba dajati na ozebline nikakega mazila ali drugega zunanega sredstva.

— Lidska kopal se je po odredbi mestnega magistrata radi pomanjkanja premoga zaprla.

— Ogenj v sobi. V soboto ponoči okoli enčetrta na 11. je nastal v hiši na Mestnem trgu št. 17 v sobi III. nadstropja na strani proti Mestnem trgu, požar. Omara z obleko in perilom je gorela plamenoma, a stanovanje je bilo slučajno prazno, ker stranke, neki begunski zakonski par, ni bilo doma. K sreči je opazila požar neka stara gospa in začela klicati na pomoč. Zbujeni sosedje so lahko nevarni ogenj, ki se je lotil že stropa in vrat vzlic silnemu dimu kmalu pogasili, toda beguncem je pogorela ne le vsa obleka, nego tudi večja vsota denarja. Pozvani gasilci niso imeli nič dela.

Umrl je v Radovljici tamkajšnji notar Alfred Rudesch.

Umrla je gospa Antonija Motnikar, soproga urarja gosp. Motnikarja iz Zagorja ob Savi, v najlepši dobi 33 let. Naše sožalje!

Gledališča in kinematografi v Gradcu zaprli. Štajerska namestnija je zaprla do nadaljnih odredbe graška gledališča, kinematografe in orfeji. Južna železnica je ustavila promet jutranjih in opoldanskih osebnih vlakov na progi v Köflach-Wies, da se vporabijo lokomotive za transport premoga.

Senzacionalna arotacija v Gradcu. Deželni kulturni inspektor v Gradcu, Jos. Peter, organizator vseh vojnih preskrbnih naprav na Štajerskem, ustanovitelj štajerske vnovčevalnice za živino in vojnega žitnega urada je bil na naročilo najvišje sodne oblasti na Dunaju aretiran. Tudi je bil aretiran Geza Kraus, eden najmerodajnejših funkcionarjev vojne žitne centrale v Gradcu in brat ravnatelja tega zavoda.

Na srmočnem odru. Ker se je na Dunaju začelo razglašanje imen zaradi prestop. zakona o živilih sistematično, se je oglašila graška „Tagespost“ s značilno pritožbo. V njej trdi, da so se zgodili slučaj, v katerih je cenzura pred javno kritiko ščila velike kupčije, na katerih je visel

sum, da niso poštene. Pravi dalje, da so se podobne stvari zgodile pri velikih kupcijah z žitom, pri dajatvah piva, pri poslovanju delniških družb za preskrbo armade in civilnega prebivalstva, pri vseh centralah, o katerih se je mislilo, da so ustanov. za občni blagor pa so se izkazale kot podjetja, ki delajo na dobiček. Zato pravi „Tagespost“ ni uvideti, zakaj postavljajo male ljudi na sramotni oder, velikim pa, ki se skrivajo v gostinjah central in bank pa se prizanaša.

Razne stvari.

• Galiskim Židom v Pragi je namestništvo prepovedalo se voziti s cestno železnico. Med galiskimi Židi se je vsled njih nesnažnosti pojavilo toliko slučajev pegastega legarja, da je namestništvo priznalo sploh vse galiske Žide za sumljive pegastega legarja.

• Kalamitete na Dunaju. Na Dunaju zaprejo radi pomanjkanja premoga vsa gledališča in zabavišča, zaenkrat za tri dni. Promet na električni železnici bo deloma ustavljen. Tramvaj bo vozil le od 7. do 9. zjutraj, od 12. do 2. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

• Zaprta vojna kuhinja. V Florisdorfu kraj Dunaja, kjer prebivajo največ delavske družine, so svoj čas za pomoč revežem ustanovljeno vojno kuhinjo morali zapreti, ker zanjo sploh ni bilo več mogoče dobiti živil. Kako to, da baš vojna kuhinja ni mogla dobiti živil, je pač čudno.

• Poskušen umor in samomor. V Gradcu sta v nekem hotelu najela elektrotehnik Josip Huber in njegova ljubimka 27letna prostitutka Marija Hofer sobo, da bi tam skupno šla v smrt. Ko so odprli sobo, so našli Huberja mrtvega, njegovo ljubimko pa težko ranjeno.

• Egipt in Angleška. O umrlem angleškem državniku lordu Cromerju je priobčila „Neue Züricher Zeitung“ jako podučen članek. List pravi, da je sedanji Egipt delo lorda Cromerja. Reorganiziral je zamenarjeno in zapuščeno delo in dosegel, da cveto kmetijstvo, industrija in trgovina. A pridobil je Angleški tudi vse simpatije prebivalstva, ker je spoštoval narodne in kulturne posebnosti Egipčanov. Lord Cromer se je upr vsakemu poskusu angličjanja. Prebivalci Egipta se uče v šolah v svojem jeziku, uče se vse mogoče stvari, učenje angleškega jezika pa je postranski predmet in nikogar ne silijo, da bi se ga učil. Samo vsled tega je mogoče, da je Egipt pač pod angleško nadvlado, da je pa vse prej, kakor angleška provinca. V Egiptu vladajo slej kakor prej v zasebnem življenju in v trgovskem in drugem občevarju vse bolj francoski, italijanski, novogrški in arabski jezik, kakor angleški. Ko je prišel Egipt pod nadoblast Angleške, je bil sprožen predlog, naj se uvede angleščina kot oficijelni jezik za občevarje uradov, a lord Cromer se je izrekel proti temu in občevarje egipški uradi še danes med seboj francoski.

• Angleški kapital v Rusiji. Angleški veleindustrialec Leslie Urquhart je nedavno predaval v londonski učeni družbi „Royal Society of Arts“ o ekonomskem razvoju Rusije in o sodelovanju Anglije pri tem. Po vojni — je rekel predavatelj — bodo ruska plačila v inozemstvu (obresti, amortizacije itd.) za stare in nove dolgove znašala velike vsote. Pred vojno so znašala ta plačila 45 milijonov. To vsoto je mogla Rusija plačati, ker je bil njen izvoz večji kakor pa uvoz, ki je znašal v letih 1900—1912 povprečno po 35 milijono-

nov funtov šterlingov. Ako se po vojni ruska trgovinska bilanca ne spremeni, bo morala Rusija pošiljati v inozemstvo mnogo zlata. Ruska produkcija zlata pa znaša 6 milijonov funtov šterlingov, izključeno pa je, da bi šel ves ta znesek v inozemstvo. Tudi bo Rusija po vojni komaj dobila nova posojila v Evropi, kateri bo povsodi primanjkovalo denarja. Za Rusijo ostane torej edini izhod, da poveča svoj eksport, pri čemer mora skušati, da mesto surovin izvažajo brikate in polufabrikate, ter da omeji import na tisto blago, ki ga doma ne izdeluje. Ruski izvoz je znašal v letih 1909—1913 povprečno 142.280.000 funtov šterlingov, od katerih je odpadlo okrog 90¹/₂ milijona na surovine, 49 milijonov na polufabrikate in le 2.690.000 funtov šterlingov na fabrikate. Izvoz lesa se je dvignil od 6¹/₂ milijonov v l. 1905. na 16¹/₂ milijona v letu 1913; navzlic temu pa je izkoriščanje ogromnih ruskih gozdov še v jako žalostnem stanju. Rusija bi morala imeti vsled svojega bogastva na gozdovih za celo Evropo pravcati gozdni monopol! Se leta 1900 je importirala Anglija iz Rusije le za nekaj čez 6 milijonov lesa, iz drugih držav pa skoro za 19 milijonov. To razmerje se je v letu 1913, zboljšalo in uvoz ruskega lesa se je dvignil na 13.622.000 funtov šterlingov od celokupnega uvoza 29 milijonov 998.000 funtov šterlingov. Po vojni moramo računati z večjim razvojem ruskega gozdarstva. Že sedaj se pripravljajo Rusija, da bo mogla po vojni povzdigniti svojo lesno industrijo. Nemčija je dosedaj otežkočala izvoz otesanega in obdelanega ruskega lesa z visokimi carinami; dobivala je od Rusije neobdelan les ter ga je potem kot fabrikat izvažala v druge dežele. Najboljše sredstvo, da se povzdigne naravno rusko bogastvo, je razširjenje ruskega železniškega omrežja. Tako se bo ruska industrija znatno razširila, zlasti če ji priskoči na pomoč angleški kapital. V letih 1907. do 1917. je investirala Anglija v inozemstvu 1.127.000.000 funtov šterlingov; od tega odpade na Rusijo 46.214.000 funt. šter. Sodelovanje angleškega kapitala v Rusiji ni za Anglijo le velikega gospodarskega, temveč tudi političnega pomena; industrializacija Rusije pomeni oslabljenje Nemčije in močna Rusija poveča tudi našo sigurnost. (I.)

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Objektivno sodbo izreči o kakem medikamentu, se da še le po tisočih preskušanjih številnih zdravnikov. Izmed nebrojnih sredstev, priporočenih zoper tuberkulozo, se lahko trdi, da jih je le malo trajno rahljivih. Med ta zanesljiva, že dve desetletji preizkušena zdravila sredstva spada Sirolin. (I.)

Migrene ali glavobol se lahko odpravi z uporabo Fellerjevega blagodišečega, bolečine hladečega in osvežujočega rastlinskega esencega fluida z znanko Elsafluid. Namaže se čelo in senci ter pusti fluid počasi izhlapeti, kar jako dobro stori. Kdor izkušnje ve, da mu pri glavobolu toplota boljše dene, naj ovije z Elsafluidom vdrgnjeni senci s suhim suknom. Predvorne cene. 12 steklenic pristnega bolečine hladečega Elsafluida pošlje za 6 K franko lekarinar E. V. Feller. Elsatrg 238, Hrvatsko. (ev)

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane naznanja tužno vest, da je njegov mnogoletni zaslužni član, gospod

Ivan Pavšek

posestnik, gostilničar, občinski svetnik, okrajni načelnik in oskrbnik ubogih za vodmatski okraj

dne 10. februarja 1917, ob 10. uri zvečer preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil v ponedeljek dne 12. februarja ob 4. uri dopoldne iz hiše žalosti Sv. Martina cesta št. 26, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 12. februarja 1917.

Dne 2. februarja je preljubi Bog poklical v boljše kraje po dolgi mučni bolezni v 33 letu starosti, našo ljubo soprogo, mati, hčer, gospo

Antonijo Motnikar

nararjeve soprogo v Zagerju ob Savi.

Dolgo je trpela, a sedaj je rešena vseh muk, blagor ji, Ohranite ji blag spomin, ki ste jo poznali.

Pogreb se je vršil dne 3. februarja ob pol štirih na pokopališču k Sv. Križu v Ljubljani.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Verde Motnikar, soprog. — Edvard, Nando, Pepi, otroci. — Mihael Goršek in Ema Goršek stariši.

492

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadne smrti našega srčno ljubljenega, dobrega očeta, gospoda

Josipa Ferliča

c. kr. davkarja v pokoju

za nepričakovano, mnogobrojno udeležbo pri pogrebu nenadomestljivega, pokojnika, ter vsem, ki so na ta ali oni način tešili bridko bol, izrekamo tem potom našo globokočutečo zahvalo.

Šalječi rodbini
Ferlič in Guštin.

meblirana soba

proti plačilu dobre mesečne plače. Josip Rozman, Sodna ulica št. 1., spodaj. 496

Učenka

s primerno izobrazbo se takoj sprejme. Fr. Iglič, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Ljubljana, Mestni trg št. 11. 495

Prodajalec

manufakturne ali galanterijske stroke, se takoj sprejme. 451

Pismene ponudbe z navedbo referenc in plačilnih zahtev pod „B. F. 451“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Proda se radi družinskih razmer

krasno posestvo

v milem podnebj v najboljšem stanju ter s vsemi potrebnimi poslopji. Ponudbe pod „Krasno posestvo / 474“ na upravništ. »Slovenskega Naroda«. 474

Skladiščar

krepak, vojašine prost, zanesljiv, zmožen, ter strokovniak kolonijalne trgovine, se za takojšnji nastop sprejme v veletrgovino Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomatič, Ljubljana. Plača ugodna, po dogovoru, ter zmožnosti. — Ponudbe takoj osebno ali pismeno. 497

Gospodična

s 8 letno prakso pri notarijatu, večja strojepljiva, pisarstva v semljaki knjigi in drugih notarskih del, želi premeniti službo. Pismene ponudbe pod „M. Z. 1153/488“ na uprav. »Slov. Naroda«

Baterije!

Baterije, svetilke ter žarnice vedno v zalogi pri 370

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg.

Deželni odbor kranjski ima na prodaj

tri stiskalnice za seno.

Cena po dogovoru. Potrebna pojasnila daje kulturni urad deželnega odbora v Ljubljani. 475

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 15

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Sladkorne izdelke

karamele, fondan, gelee, dragee, kandite itd.

piškote,

medeno pecivo in čokolado prodaja na debelo K. Kavčič, Ljubljana, Sodna ulica 1, v bližini kavarnе »Europa«. 485

Kupujem in prodajam:

bedni pohištvo, steklenino, nože, sulice, porcelan, orožje, podobice, star denar, sploh vse, kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje. Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Derganc

brivec in koncesioniran starinar Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ob pomanjkanju mleka in sladkorja

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke

Sladni čaj znamka Sladin

Dobi se pri lekarnarju Trukocanju v Ljubljani v avtonomni zbirnici. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trukocz: Schönbrunnerstrasse 100, Josefstädterstrasse 25, Radetzkyplatz 4; v Gradcu: Seckstrasse 4. 214

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

trgovska trdika

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729

Za sedajne zimske periode se potrebuje mesečno okrog 400 m³

trdega lesa za kurjavo

proti takojšnjemu plačilu s postaje Ljubljana, iz dežele Kranjske. 465

Ponudbe pod „Z. 485“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

DEKLE

se išče k 2 letni deklici. 448

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Prodaj

urarsko trgovino.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 484

Išče se

- gospodična -

katera je smožna popolnoma nemškega jezika, za čas dan k dvema otrokoma. 489 Vprašati se štari trg št. 34./II. nadstr. dopoldne pri go. Burian.

Popolne opreme

otroškega perila

v zalogi za vsako starost

priporoča znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

44. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 21.148 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitnik znaša 200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 22. febr. 1917. Srečka stane 4 krone.

Sreč se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vorder Zöllamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in telegrafskih uradih, pri monopolistih itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnanstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

posreduje si. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo Pod Trančo št. 2

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, travov l. t. d.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8.000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vlogo na knjižico in jih obrestuje po čistih 4%—
Vlogo na tekoči in firo račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPOJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dobruška
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzen
Spiljet
Šibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.